

Transportkomiteen
transport-kommunikasjon@stortinget.no

Vår dato:

26.10.2016

Statsbudsjettet 2016 - Samferdselsdepartementets fagproposisjon

NHO Reiseliv viser til Prop. 1 S fra Samferdselsdepartementet og vil i det følgende kommentere proposisjonen på vegne av norsk reiseliv.

Norsk reiseliv i vekst

Norsk reiseliv har opplevd en rekordsommer over hele landet, og så langt i år er det en vekst på 12 prosent i utenlandske overnattinger (SSB-tall for til og med august). Dette er tredje år på rad med betydelig vekst i utenlandske reisende til Norge. Den globale veksten i reiseliv er høy, og det er viktig at Norge tar sin andel av denne veksten. Tilreisende med fly fra USA og Kina er nå på henholdsvis femte og sjette plass på antall hotellovernattinger i Norge (vedlagt figur 1).

Reiselivsnæringen er en av de næringene som opplever vekst og som ansetter, i en tid hvor mange deler av næringslivet sliter. Det gjenspeiler også NHOs siste økonomibarometer, en undersøkelse blant alle NHOs medlemmer, hvor reiselivsnæringen er den næringen som er klart mest positiv til markedsutsiktene (vedlagt figur 2). Det at kronekursen har vært lav, har vært viktig for at reiselivsnæringen har opplevd den sterke veksten av besøkende fra utlandet. For at reiselivsnæringen skal fortsette å vokse må myndighetene føre en politikk som holder kronekursen nede, og tilrettelegge for videre vekst. Reiselivsnæringen er imidlertid svært prisfølsom, og alt som bidrar til å fordyre det norske reiselivsproduktet (som fly, overnatting eller servering) bidrar til å svekke næringen.

Nasjonale turiststier a la nasjonale turistveger

Det er positivt at myndighetene vil videreføre bevilgningen til Nasjonale turistveger for 2017, med 180 millioner kroner. Nasjonale turistveger er et viktig tiltak for å få flere reisende til å legge turen til Norge, da det byr på spektakulær arkitektur og kunst i spenstige omgivelser. Vi mener at dette er et godt prosjekt, og man ser positive ringvirkninger av det.

NHO Reiseliv mener at det må lages en tilsvarende ordning som nasjonale turistveger også for populære turiststier. Bakgrunnen for forslaget er at enkelte steder i Norge opplever en overbelastning på populære turområder, etter at man har hatt tidenes sommer. Vi mener at det er en offentlig oppgave å tilrettelegge og vedlikeholde natur- og turistattraksjoner, og som bør dekkes av statlige og kommunale budsjetter. Vi ser at enkelte steder har blitt så populære at kommunene synes det er krevende å finne løsninger på hvordan man kan tilrettelegge for den veksten som har vært. Nasjonale turiststier kan være en løsning på utfordringen enkelte kommuner nå opplever, i tillegg til at det vil være et fantastisk reiselivsprodukt.

NHO Reiseliv mener man i første omgang må plukke ut noen begrensede turområder som vi ser har hatt en eksepsjonell sterk vekst av besøkende, og som kommunene sliter med å vedlikeholde alene. Eksempler på disse kan være Besseggen, Trolltunga, Prekestolen og Lofoten mm. Kommuner som mener de har en slik nasjonal tursti med uforholdsmessig stor slitasje, kan søke støtte til spesifikke stier. Opprustning av stiene må kunne skje i samarbeid med frivillige organisasjoner med erfaring fra det aktuelle området.

I denne omgang foreslås en ny bevilgning på kr 10.mill pr år, øremerket til stisikring av stier med særlig sterk slitasje grunnet økt turistvekst.

Nasjonal reiseplattform

I budsjettet 2017 foreslår det 33, 1 millioner til nasjonal reiseplanlegging og elektronisk billettering. Det er lagt opp til å samordne oppgaver for jernbane og øvrig kollektivtrafikk for å unngå overlappende statlig initiativ på området. De som skal reise og de som har ansvaret for transporten (fylkeskommunene og deres transportselskap, togoperatører og kommersielle aktører), vil videre få én kilde for alle reisedata.

NHO Reiseliv mener at dette er godt og nødvendig initiativ. Det er avgjørende at en bruker både kan søke på ulike ruter, men samtidig også bestille reisen. Spesielt er det en utfordring i dag at både at hvert fylke og kommune har egne systemer, som ikke snakker med hverandre. Dette oppleves som lite brukervennlig for gjennomsnittsbrukeren, men for en utenlandsk besøkende er dette spesielt krevende. En fylkesgrense er for en utenlandsk turist tilnærmet irrelevant. NHO Reiseliv vil samtidig ta til orde for at det må innføres en minimumsgrense på når fremtidig ruter må være klare, og foreslår seks måneder. Vi vet at for mange utenlandske besøkende turoperatører er det en utfordring at rutetider kommer på plass såpass sent, med den konsekvens at de velger andre reisemål.

Fergekonsensjoner

Det er en utfordring for reiselivsnæringen at mange fergeruter kun går i sesong. Flere reiselivsdestinasjoner ønsker å forlenge sesongen, med mål om å skape helårsturisme, men blir stoppet grunnet begrenset fergeavganger til kun én del av året. Eksempler på dette er fergene fra og til Senja, og fra Flåm til Bergen. Ved å forlenge sesongene vil det gi rom for mer verdiskaping og økt sysselsetting. En annen utfordring er at fergerutene er tilpasset fastboende. Destinasjoner med få fastboende, men mange sesongbesøkende får ikke tilpasset tilbudet til det reelle behovet for buss/ferge-ruter, da kriteriet for tildeling er antall fastboende.

NHO Reiseliv mener at myndighetene må gi fylkene føringer når det gjelder utformingen av fergekonsensjoner. Det må tas hensyn til volumer for feriereisende, ikke bare fastboende. I tillegg til tilrettelegging for helårsturisme.

Tilrettelegging for sykkelsturisme på tog

Sykkelturisme øker i popularitet. For å utnytte potensialet som ligger i sykkelturisme er vi avhengig av at transportaktører er med og bidrar med løsninger som gjør det mulig å frakte flere sykler enn i dag, og at det er mulig å booke og betale plass for sykkel i forkant av reisen. Slik det er i dag er det vanskeligheter og lite forutsigbart å kunne få med sykkel på toget.

NHO Reiseliv mener at det må stilles krav til tog tjenestene om tilrettelegging for sykkel, når disse etter hvert skal ut på anbud. Konkret foreslår vi følgende setning: *Leverandøren skal legge til rette for transport av minimum 20 sykler på alle togstrekninger. Plass til sykkel skal kunne bestilles på forhånd og betales via nettbaserte løsninger som app e.l.*"

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv

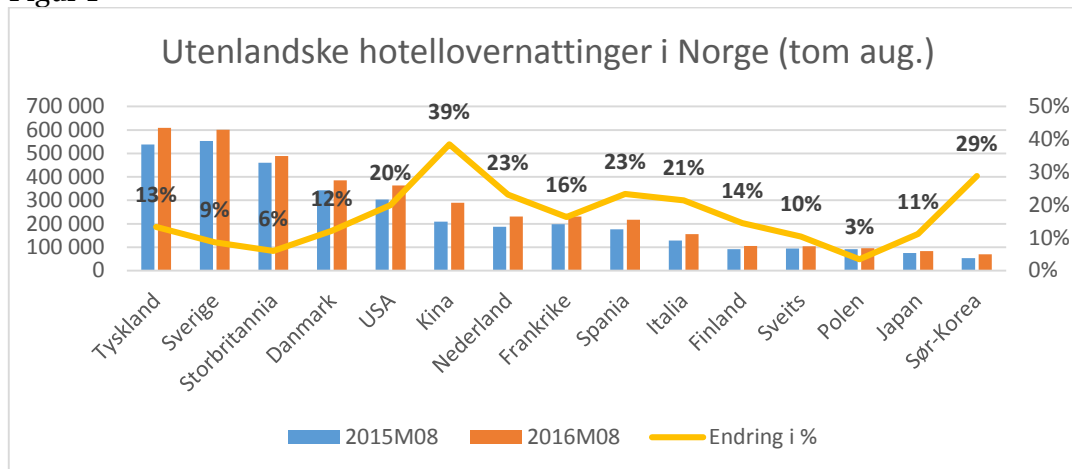

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør

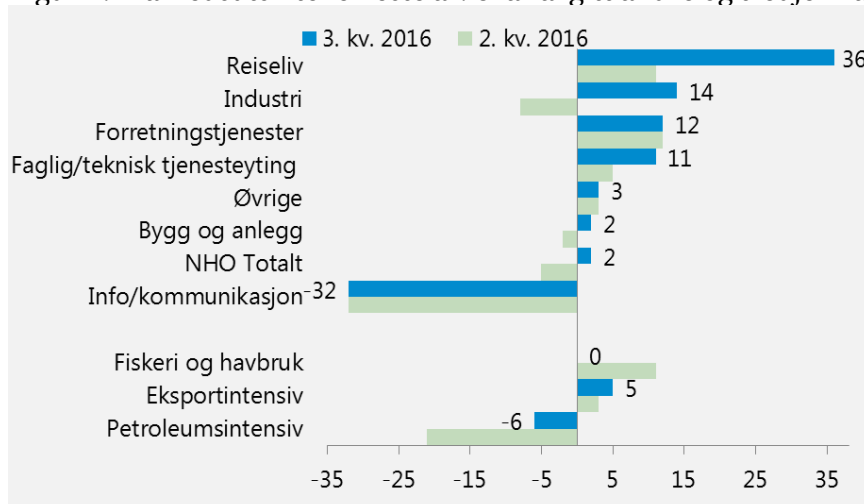

Ingjerd Sælid Gilhus
Næringspolitisk fagsjef

Figur 1

Figur 2. Markedsutsiktene neste år. Svar avgitt andre og tredje kvartal 2016.

Tallet viser differansen mellom de med positiv og negativ markedsvurdering.